

ЛАДИКА О. В.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ОСОБЛИВОСТІ ЦІННІСНОЇ СКЛАДОВОЇ ЛІНГВОКУЛЬТУРНОГО КОНЦЕПТУ AMERICAN DREAM

Статтю присвячено розгляду оцінних характеристик лінгвокультурного концепту AMERICAN DREAM на основі аналізу мовних засобів вербалізації концепту. Встановлено, що базові цінності цього концепту пояснюються його роллю в американській лінгвокультурі та співвідносяться із системою цінностей американського соціуму в цілому.

Ключові слова: ціннісний компонент концепту, засоби мовної вербалізації, асоціації, оцінка.

Статья посвящена рассмотрению оценочных характеристик лингвокультурного концепта AMERICAN DREAM на основе анализа языковых средств вербализации концепта. Установлено, что базовые ценности этого концепта объясняются его ролью в американской лингвокультуре и соотносятся с системой ценностей американского социума в целом.

Ключевые слова: ценностной компонент концепта, средства языковой вербализации, ассоциации, оценка.

The article deals with the study of the value characteristics of the lingvo-cultural concept AMERICAN DREAM on the basis of the analysis of different means of verbal representation of the concept. It has been determined that basic values of this concept can be explained by its role in American lingvo-culture and correlate with the value system of American society.

Key words: value component of the concept, means of verbal representation, associations, evaluation.

Актуальність теми статті зумовлена важливістю поглибленого дослідження семантичної структури лінгвокультурного концепту. Розв'язанню цього питання сприятиме виявлення складових, котрі утворюють основу змісту концепту як одного з предметів вивчення в лінгвокультурології.

Для культури США характерне слідування ідеям демократії, свободи та успішного укладу життя, а відповідно – і цінностям, які визначають культурну своєрідність нації. Одним з об'єктів американської лінгвокультури, який у самих американців і у людей інших націй асоціюється з істинно американським укладом життя є так звана “Американська мрія” (American dream). Це поняття у ході свого розвитку пройшло об'єктивні етапи концептуалізації, міцно закріпилося у когнітивно-комунікативному просторі й має підґрунтя для розгляду його у статусі однойменного лінгвокультурного концепту AMERICAN DREAM [1–2].

Опираючись на положення про те, що “лінгвістичні цінності можуть бути описані у вигляді культурних концептів, тобто багатомірних, культурно значимих соціо-психічних утворень у колективній свідомості” [3:140], **мета** нашої статті полягає у визначенні змісту ціннісної складової концепту AMERICAN DREAM. Отже, **об’єктом** дослідження у статті є концепт AMERICAN DREAM, а **предметом** – ціннісна складова його семантичної структури. Завдання полягає в тім, щоб визначити, завдяки чому явище *American dream* може розглядатися у статусі концепту, що несе в собі ціннісні доміанти, найбільш характерні для американської лінгвокультури.

Матеріалом дослідження обрані різного виду прецедентні тексти: художні твори, наукові дослідження, публікації в американській пресі, матеріали інформаційних сайтів та універсальні висловлювання з питання становлення та розвитку американської нації, її цінностей та принципів. Автори матеріалів, що були нами проаналізовані, належать як до різних часових епох, так і до різних лінгвокультурних общин, що відповідає нашій меті – досягненні об’єктивності в характеристиці об’єкту.

Одним із базових положень запропонованого нами підходу до дослідження лінгвокультурного концепту AMERICAN DREAM є твердження, що звернення до ціннісної складової концепту на матеріалі текстів різних типів дозволяє виявити конкретні етичні та етно-психологічні особливості американської мовної свідомості. Питання про ціннісну складову розглядається в аспектах аксіологічної, онтологічної, епістемічної модальності.

Лінгвокультурні концепти відрізняються від інших ментальних одиниць присутністю образної складової, яка певним чином співвідноситься із ціннісною складовою концепту, оскільки образні та ціннісні характеристики зв’язані між собою.

Ціннісний компонент концепту відображає його розвиток як результат пізнання зовнішнього світу. Саме завдяки ціннісній складовій можна виділити концепт визначаючи його когнітивні ознаки [3:147; 4]. Ідеальні ціннісні уявлення, що формують певний комплекс емоцій, бажань, устремлінь, цілей, поступово відображаються у життєвій практиці й осідають у структурах світоустрою, поведінці, у традиціях суспільства. Сукупність цінностей, які задають та регулюють культурні параметри життя соціуму, фіксується в його світогляді. Будь-яка культура, в силу своєї конкретної історичності, складається навколо

певного ядра, що визначає тип даної культури і форми духовного та духовно-практичного освоєння дійсності.

Концепт AMERICAN DREAM в американській лінгвокультурі можна розцінювати як базовий концепт концептосфери американського народу. Причина таїться в історичному розвитку суспільства США. В основу комплексу американських принципів, цінностей та ідей воєнного, політичного, економічного, морально-психологічного та чисто етичного характеру покладена низка загальнодержавних, соціально-філософських, політичних концепцій. Перш за все, це – концепція “American superiority” (вищості американського способу життя). Вона покликана сприяти виробленню почуття гордості за свою країну, її досягнення. Концепція зводить в ранг “самих передових” прийняті в США моральні норми, сформований національний характер, традиції. Вона сприяє формуванню у американців справжньої “The American Religion” (релігії американського способу життя)”

Потрібно зауважити, що “Американська мрія”, і це підкреслюють багато західних соціологів, особлива тим, що вона спрямована не на теорію виживання, не на людей, а на систему ідей, які стосуються суспільного життя.

Американська культура трактується як індивідуалістська. В рамках ціннісної орієнтації на свободу культура США характеризується як така, що стимулює свободу. Цю свободу можна назвати індивідуальною свободою, індивідуалізмом, незалежністю, свободою особистості. Вона пронизує кожен аспект американського суспільства. Також науковці відмічають ціннісну орієнтацію на незалежність та відкритість [5–7].

Американська культура збагатилась цінностями і системами поглядів, властивих практично будь-якій частині світу. Про культурну відкритість, мультикультуралізм сказано і написано багато. Нам би хотілось акцентувати той факт, що мультикультуралізм є офіційною державною політикою США, заснований на цінності рівності, носить характер переконання і соціальної практики. Тим не менше, певні вибрані якості лежать в основі американської системи цінностей. Наприклад, американський соціолог Роберт Мертон К. припустив, що найважливіші цінності в американському суспільстві – багатство, успіх, влада і престиж, але не всі мають рівні можливості для досягнення цих цінностей [5:441]. Функціональний соціолог Т. Парсонс зазначає, що американцям властива загальна цінність “American work ethics” (американська трудова етика), яка заохочує наполегливу працю [6:58].

Інші соціологи в ядро американських цінностей включили також благоустрій, матеріальний успіх, вирішення проблем, опору на науку та техніку, демократію, патріотизм, милосердя, свободу, рівність і справедливість, індивідуалізм, відповідальність, а також підзвітність [7:74]. Отже, в культурне ядро американської цивілізації входять такі цінності: свобода, рівність, матеріальний успіх, демократія, патріотизм, індивідуалізм.

“Американська мрія” – структура не релігійна і не метафізична, а здебільшого побутова, точніше – культурно-побутова. Ця культурно-історична категорія досить зручна при історичній реконструкції контекстуальної конкретності часу, тому що в ній відбилися ті пласти реальності, що доводять полюс її позитивності та бажаності. Лінгвокультурний концепт AMERICAN DREAM постає як сутність глибоко аксіологічна, така, що демонструє зв’язність своїх значенневих елементів з національно забарвленими соціальними догмами та правилами, згідно яких American Dream – необхідний компонент для щасливого життя пересічного американця.

У межах аналізу практичного матеріалу нами встановлено, що концепту AMERICAN DREAM властиві різні якості: позитивне та негативне відношення до нього. Дослідження засобів мовної вербалізації концепту виявило, що позитивне, величне значення переважає над негативним і руйнівним. Із загального числа відібраних нами прикладів із позитивним та негативним полюсами, кількістю 296 одиниць, було виділено 174 одиниці з позитивною семантикою.

Серед типових асоціацій, пов’язаних з досліджуваним концептом у свідомості американців, слід зазначити асоціативні зв’язки із темою свободи (freedom, liberty) – *freedom from hunger and want* [10:X], *to noble ends such as “freedom,” “self-fulfillment,” and “a better life”* [11:4], *individuality, liberty, freedom, and great opportunities* [12:538], *we embrace the American dream and the freedoms it represents* [13], *freedom for the pursuit of it* [14:6], *having plenty of freedom* [14:XVI].

Лінгвокультурний концепт AMERICAN DREAM тісно пов’язаний із уявленнями про чесноти (virtues, values). Про це свідчать знайдені лексеми, що включають у свій склад позначення на American Dream, за допомогою яких характеризується позитивна її сторона: *virtues of the American dream* [15:37]; *to attain virtue and fulfillment through success* [15:XI]; *must be associated with virtue* [15:4]; *inspiring great deeds and noble values* [15:XII]. “Американська мрія” сприймається і як цінність

(*That is the American dream and the American value* [16]); людина має заслужити шанс, щоб її досягнути: “*The Republican Party is committed to the basic principle that everyone deserves a chance to achieve the American Dream.*” [17]. У ній поєднані різні цінності: *the shared values that unite us: family, faith, hard work, opportunity and responsibility for all* [16].

American Dream асоціюється також із стремлінням вгору: *a higher purpose* [18], *a higher standard of living* [10:13], *life must be distinctly higher than elsewhere* [19:422], *American dream implies reaching ... higher than where one began but not necessarily dazzling* [15:24], *(to be) at its height* [20], *has stirred and advanced humanity* [19:198], *economic and social advancement* [21:23], *charm that rose* [22:127], *to attain to the fullest stature* [11:415]. Досліджуваний концепт метафорично асоціюється із рушійною силою (*the driving engine for reform on this earth*” [23:27].

Звертає на себе увагу той факт, що в американській лінгвокультурі відношення до Американської мрії у вигляді образного протиставлення “вверх – вниз” відбувається явно на користь прогресивного бачення досліджуваного концепту. Таким чином, з негативною оцінкою American Dream асоціюється з падінням вниз (в одиничному прикладі): *a courageous leap into the dark unknown* [19:198].

Інтерпретація прикладів дозволила встановити такі позитивні конотації, як **краса** (*the beauty of the dream* [14:9], *inexhaustible charm* [22:167], *allure of the American dream* [15:5]), **вогонь, тепло** (*we have lit a fire as well – a fire in the minds of men. It warms those who feel its power, it burns those who fight its progress, and one day this untamed fire of freedom will reach the darkest corners of our world* [24]), **свято** (*Most Americans celebrate it* [15:25], *enjoy the American dream* [21:22], *the American dream is ... a cause for celebration* [15:38], *the American dream, has been tested and has triumphed* [25]).

Аналізуючи ціннісну складову лінгвокультурного концепту AMERICAN DREAM, не можна оминати увагою такий аспект, як трансляція цінностей, передача їх у майбутнє. Завдяки цій трансляції від покоління до покоління здійснюється зв'язок часів, оскільки більшість традицій існують протягом століть. Тому “Американська мрія” орієнтована на майбутнє і передачу своїх цінностей прийдешнім поколінням: *a hope for the future and a model for imitation* [12:538], *the dream is ... grounds for hope, renewed striving, and dreams for one's children* [15:38], *the American dream is ... a goad to further efforts* [15:38], “You

can't repeat the past.” – “Can't repeat the past?” he cried incredulously. “Why of course you can!” [22:116].

Вище було зазначено, у ціннісну складову концепту AMERICAN DREAM входять усі цінності і норми поведінки людини, продиктовані укладом даного суспільства. Такі норми В. І. Карасик пропонує розбити на чотири групи: *суперморальні, моральні, утилітарні та субутилітарні цінності [8:3–4].*

Суперморальні цінності – це релігійні догмати, котрі визначають поведінку людини по відношенню до Бога. Згідно релігійної етики віра в Бога є достатньою основою для створення як суперморальних, так і моральних, і утилітарних цінностей. Усі релігії погоджуються в одному: єдине можливе на землі щастя людини в тому, щоб належати вірі та слідувати їй.

Моральні цінності визначають поведінку людини по відношенню до інших людей. Моральні цінності багато в чому визначаються суперморальними.

Утилітарні цінності визначають поведінку людини по відношенню до самої себе [9:12]. На перший погляд, утилітарні цінності не пов'язані із попередніми видами цінностей, проте відношення конкретної нації до утилітарних компонентів культури має свої нюанси.

Субутилітарні цінності необхідні суб'єкту як умови біологічного виживання. Вони не представлені у нашому дослідженні, оскільки умови біологічного виживання важливі не тільки для людини, але і для тварини.

У результаті дослідження вербалізації *суперморальних цінностей* концепту AMERICAN DREAM ми дійшли таких висновків:

1. Для американської лінгвокультури, основою якої є пуританізм, AMERICAN DREAM включає такі суперморальні цінності, як рай (*create a new Heaven and a new Earth [14:6], gets to heaven [26:74]*), святилище на землі (*THIS was the American Dream: a sanctuary on the earth for individual man [27:33]*), праведний шлях (*a beacon of righteousness for the rest of Christian world [23:28]*), релігійний порив (*The American Dream ... was a religious emotion, a great act of faith [19:198]*), віра (*the shared values that unite us: family, **faith**, hard work, opportunity and responsibility for all [16]*).

2. “Американська мрія” вчить людей бути задоволеними тим, що вони мають: *enjoy the American dream [21:22], the American dream is ... a cause for celebration [15:38], to enjoy those freedoms [13]*.

3. Серед суперморальних цінностей American Dream є і особисті якості людини, які треба якнайкраще розвинути, використавши весь потенціал, даний Богом: *to discover and develop to the fullest-our God-given potential* [18].

Провівши дослідження моральних цінностей, представлених у лінгвокультурному концепті AMERICAN DREAM у різних видах прецедентних текстів, було отримано наступні результати.

1. Цінності “Американської мрії” безпосередньо пов’язані з сім’єю та щастям: *dreams of natural bliss* [28:64], *that dream of a better, richer, and happier life for all our citizens of every rank* [19:418], *a better, richer and happier life* [14:6], *the shared values that unite us: family, faith, hard work, opportunity and responsibility for all* [16].

2. Для американської лінгвокультури важлива задоволеність матеріальними благами. При цьому, набуті матеріальні блага повинні бути отриманими праведним, дозволеним шляхом – чесною, наполегливою працею: *the shared values that unite us: family, faith, hard work, opportunity and responsibility for all* [16], *to act always honestly* [15:23].

3. Моральною цінністю AMERICAN DREAM є така риса характеру, що впливає на відносини з іншими людьми, як відповідальність (... *responsibility for all* [16]).

Аналіз утилітарних цінностей, представлених в лінгвокультурному концепті AMERICAN DREAM, дозволив виділити характерні ознаки досліджуваного концепту.

1. Утилітарна цінність “Американської мрії” очевидна. Фактори, що є характерними та складають American Dream – справедливість, свобода, рівність для всіх, багатство, успіх.

2. Утилітарна цінність трудової діяльності в формі суб’єктивної задоволеності результатами власної праці вербалізується у наступних прикладах: *I wanted to live the American Dream where if you worked hard and put your mind to the task, anything was possible* [29], *believe that hard work and perseverance will allow one to find a good job and earn enough money to live a satisfying life* [21:19], *I find that the harder I work, the more luck I seem to have* [30]. Навіть популярне прислів’я “Use it or lose it” є підтвердженням “Американської мрії”, оскільки означає, що кожен може заробити чи зберегти свої статки до пізньої старості лише якщо працюватиме достатньо наполегливо [31].

3. Схвального відгуку отримує утилітарна цінність успіху, який представлений не тільки матеріальними радощами: *all Americans have a reasonable chance to achieve success as they define it – material or otherwise – through their own efforts, and to attain virtue and fulfillment through success* [15:11],

4. Матеріальні цінності виявились самою значною за кількістю семантичною групою. Гроші, багатство отримують схвальне ставлення: *It was full of money – that was the inexhaustible charm that rose and fell in it, the jingle of it ...* [22:167], *find a good job and earn enough money to live a satisfying life* [21:20], *becoming better off* [15:16], *the right to get rich* [15:11], *“striking it rich”* [32:81], *that dream of a better, richer, and happier life* [19:417], *life should be better and richer and fuller for every man* [19:415], *to have a rich and fuller life* [19:422], *expect peace and prosperity* [29:28], *participate in the American Dream of economic and social advancement* [21:23], *as the attainment of a high income, a prestigious job, economic security* [15:15], *a dream ... of high wages* [19:415].

5. Матеріальні цінності виражається не лише грошима, а й власним житлом чи навіть земельною ділянкою: *Embodied in the dream are the visions of ... home ownership, the accumulation of wealth, and the freedom from want* [10:IX], *The American ... means the accumulation of wealth, ownership of one's home* [10:X], *Someday ... get the jack together ... have a little house and a couple of acres* [26:16], *we'll have a big vegetable patch and a rabbit hutch and chickens. And when it rains in the winter, we'll ... build up a fire in the stove* [26:14], *we'd have our own place where we belonged* [26:43], *build a smoke house* [26:57], *get ... land* [26:74].

Серед типових асоціацій, пов'язаних з досліджуванним концептом, необхідно відмітити асоціації з негативною / заперечною семантикою. Категорія заперечення може виражатися за допомогою таких заперечних одиниць: *not, no, never, nothing, none, nobody, neither ... nor ...*, а також різноманітних префіксально-суфіксальних способів вираження заперечення (*un-, in-, -less*, та ін.)

Спостереження над способами вербалізації концепту AMERICAN DREAM дозволили нам встановити, що заперечні конструкції характеризуються неоднорідною частотністю. Найбільш частотними є одиниці, що містять частки *no* і *not* (вони найбільш універсальні в мові, не випадково *no* і *not* називають “словами загального заперечення”). Вони складають 32 % і 23 % відповідно. Кількість висловлювань з формою *never* складає 14 %. Висловлювання з сполучником *but*, що

мають заперечне значення, характеризуються невисокою частотністю – 14 %. Префіксально-суфіксальні способи вираження в досліджуваних прикладах такі ж небагаточисельні: *dis-* – 8 %, *un-* – 6 %, *-less* – 2 %, *im-* – 1 %.

“Американська мрія” виявилась пов’язаною з емоційною сферою. Негативна оцінка властива іменникам, що виражають емоції (відчай, лють, тривога, розчарування): *responsible for creating deep despair* [15:4], *disillusioned fury* [15:15], *an object of fury* [15:38], *anxiety, guilt, and disillusionment* [15:38].

Часті асоціації American Dream з фантазією носять негативну конотацію: *a global fantasy* [33], *some variant of Locke's fantasy* [15:15], *fantastic* [15:9].

Дослідження лінгвокультурного концепту AMERICAN DREAM у тексті підтверджує зв'язок “Американської мрії” з чимось незадовільним, оманливим: *this dream as delusion* [14:5], *disillusioned fury* [15:15], *disillusionment* [15:38], *an unconscious contradiction, or unreality* [14:6].

Негативну конотацію мають і метафоричні асоціації досліджуваного концепту з поганим сном, жахіттями: *heartless nightmare* [34], *the American nightmare* [35], *has turned into a nightmare* [36].

До засобів репрезентації лінгвокультурного концепту AMERICAN DREAM відносяться іменники та прикметники, що пов’язують “Американську мрію” з чимось неправильним: *denounced its falsity* [14:9], *falsity of it* [14:12].

Несхвальну оцінку мають також звороти, в яких “Американська мрія” асоціюється з падінням, крахом: *a failed dream* [15:30], *the failure of the American Dream* [33], *a horrible decline* [36], *had now vanished forever* [22:98], *he had lost the old warm world, paid a high price for living too long with a single dream* [22:169], оскільки цінні людські якості поступаються лицемірству, люті, грошолобству, зарозумілості, самолюбству: *A new world, material without being real, where poor ghosts, breathing dreams like air, drifted fortuitously about* [22:169], *the hollowness of materialism, the denigration of community, the hypocrisy* [15:XII], *juvenile assumption of power* [14:112], *the selfishness of the lucky* [15:XII].

Також, ймовірно, не випадково до засобів вербалізації лінгвокультурного концепту AMERICAN DREAM відносяться лексеми, що означають аморальні вчинки (обман, злочин, насилля): *the American dream is, in part, responsible for a great deal of crime and violence* [37].

Своєрідність інтерпретації *American Dream* полягає в стійкому протиставленні *American Dream* матеріальна – *American Dream* духовна. *American Dream* матеріальна вирізняється непостійністю: вона може існувати, зникати, зменшуватись. Можна назвати низку абстрактних іменників і прикметників, що вказують на її пустоту з точки зору моралі: *Utopia of human virtue* [28:43], *moral gloom* [28:64], *a condemnation* [15:38], *is so God damn thick* [26:57], *Nobody never gets to heaven* [26:74]. Крім того, ідея ненадійності матеріального благоустрою передається образами в'язниці та кладовища: *to allot a portion of the virgin soil as a cemetery, and another portion as the site of a prison* [28:43].

Напротивагу, *American Dream* духовна наділяється такими епітетами як *better, wonderful, prominent, vital, religious, great*.

Висновок. Отже, можна визначити наступні загальні ознаки концепту AMERICAN DREAM пов'язані з його оцінними характеристиками.

Основною цінністю *American Dream* є свобода. Фундаментом цього явища є морально-релігійні цінності. *American Dream* – це сила, що дозволяє її власнику добитися багато чого. Жити з прагненням досягнути *American Dream* – означає рухатись вперед. *American Dream* включає цінності як сімейного, так і матеріального щастя, при чому матеріальні блага видаються важливішими: лише чесною, наполегливою працею можна досягнути успіху. *American Dream* є індивідуаїстичною, вона орієнтована на успіх, особисте збагачення. Проте *American Dream* може мати наступні негативні наслідки: виникнення негативних емоцій, розчарування у своїх мріях, виникнення рабської залежності від грошей тощо. *American Dream* досягається в результаті аморальних вчинків – обману, злочинів, насилля). *American Dream* впливає на характер людини і сприяє розвитку як чеснот, так і негативних якостей.

На фоні опозиції *American Dream* матеріальна – *American Dream* духовна існують цінності, що мають пріоритетне значення у порівнянні із матеріальним благополуччям. Нами були виділені 7 основних номінацій: свобода; чесноти; успіх; щасливе, краще життя; наполеглива праця; рівність, рівні можливості для всіх; хороше майбутнє.

Вказане є підґрунтям локалізації лінгвокультурного концепту AMERICAN DREAM у позитивно забарвленій частині ядра оцінного тезаурусу англійської мови. Проте, периферія лінгвокультурного концепту AMERICAN DREAM проникає у негативну частину концептосфери американського народу, фіксуючи його конструктивний

характер в плані життя та орієнтації людини в природному та соціальному оточенні, що відбивається як у науковій картині світу, так і в мовленнєвій практиці американської спільноти.

Ціннісна складова концепту поєднує когнітивні ознаки, які виражають загальну оцінку (добрий / поганий), естетичну (красивий / некрасивий), емоційну (приємний / неприємний), інтелектуальну (розумний / дурний), моральну (добрий / злий, законний / незаконний, справедливий / несправедливий і т.п.).

Лінгвокультурний концепт AMERICAN DREAM є культурно та соціально детермінований базовий структурант концептуальної картини світу представників американського народу, локалізований здебільшого у позитивно (але частково і у негативно) забарвленій царині її аксіологічного тезаурусу.

Перспективою подальшого дослідження теми може стати аналіз оцінних характеристик лінгвокультурного концепту AMERICAN DREAM у діахронічному аспекті (на кожному історичному етапі), а також у кожному виді дискурсу – наприклад: художньому, науковому, публіцистичному.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Ладика О. В.* Історичні та соціальні основи виникнення концепту “AMERICAN DREAM” (“АМЕРИКАНСЬКА МРІЯ”) / Ольга Володимирівна Ладика // Сучасні проблеми лінгвістичних досліджень і методика викладання іноземних мов професійного спілкування у вищій школі // Зб. наук. пр. Ч. 1. – Львів : Видав. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2007. – С. 81–85.
2. *Ладика О. В.* Концептуалізація поняття “Американська мрія” / Ольга Володимирівна Ладика // Мовні і концептуальні картини світу // Зб. наук. праць. – Вип. 23, ч. 2. – К. : КНУ, 2007. – С. 71–75.
3. *Карасик В. И.* Языковой круг : личность, концепты, дискурс / В. И. Карасик. – Волгоград : Перемена, 2002. – 477 с.
4. *Карасик В. И.* Лингвокультурный концепт как элемент языкового сознания [Электронный ресурс] / В. И. Карасик, Г. Г. Слышкин // Методология современной психолингвистики // Сб. статей. – М.; Барнаул : Изд-во Алт. ун-та, 2003. – Режим доступа : <http://psycholing.narod.ru/monograf/karasik-psy-hrest.htm>.
5. *Мертон Р.* Социальная теория и социальная структура / Р. Мертон. – М. : АСТ, Хранитель, 2006. – 880 с.
6. *Parsons T.* Structure and process in modern societies / T. Parsons. – N.Y. : Free Pr, 1960. – 74 p.
7. *Hodgson G.* America in Our Time / Godfrey Hodgson. – N.Y. : Doubleday & Company, Inc., 1976. – 564 p.
8. *Карасик В. И.* Культурные доминанты в языке / В. И. Карасик // Языковая личность : культурные концепты // Сб. науч. тр. – Волгоград / Архангельск : Перемена, 1996. – С. 3–16.
9. *Бакирова Г. А.* Вербализация концепта “СЧАСТЬЕ” в татарском и английском языках (на примерах благожеланий) : автореф. дне. на соискание уч. степени канд. филол. наук : 10.02.02 “Языки народов Российской Федерации (татарский язык)”, 10.02.20 “Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание” / Гульшат Альфредовна Бакирова. – Казань, 2011. – 24 с.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

10. *Geisst C. R.* Visionary Capitalism: Financial Markets and the American Dream in the Twentieth Century / Charles R. Geisst. – N.Y. : Praeger Publishers, 1990. – 191 p.
11. *Calder L.*

Financing the American Dream : A Cultural History of Consumer Credit / Lendol Calder. – Princeton, N.J. : Princeton University Press, 1999. – 377 p. 12. *Clarke I. F.* American dreams, American imperatives / Ignatius Frederic Clarke // *Futures*. – October 1985. – Vol. 17, Is. 5.– P. 537–549. 13. *Jindal B.* Search quotes [Електронний ресурс] / Bobby Jindal. – Режим доступу : http://www.searchquotes.com/search/The_American_Dream/3/. 14. *Carpenter F. I.* American Literature and the Dream / Frederic I. Carpenter. – N.Y. : Philosophical Library, 1955. – Oct. 1985. – 222 p. 15. *Hochschild J. L.* Facing Up to the American Dream : Race, Class, and the Soul of the Nation / Jennifer L. Hochschild. – Princeton, N.J. : Princeton University Press, 1995. – 412 p. 16. *Kerry J.* American Dream quotes [Електронний ресурс] / John Kerry. – Режим доступу : <http://thinkexist.com/>. 17. *Jackson A.* American Dream quotes [Електронний ресурс] / Alphonso Jackson. – Режим доступу : http://thinkexist.com/quotes/with/keyword/american_dream/. 18. *Forbes S.* Quotes Daddy [Електронний ресурс] / Steve Forbes. – Режим доступу : <http://www.quotesdaddy.com/tag/American+Dream/>. 19. *Adams J. T.* The Epic of America / James Truslow Adams. – Boston : Little, Crown and Company, 1933. – 446 p. 20. *Fierstein H.* Quotes Daddy [Електронний ресурс] / Harvey Fierstein. – Режим доступу : <http://www.quotesdaddy.com/tag/American+Dream/>. 21. *Johnson E.* Dreams of (Under)Achievement : A Critical Metaphor Analysis of the American Dream and the Formation of Language Policy in Arizona [Електронний ресурс] / Eric Johnson // *Journal of Borderland Education*. – Sept. 2006. – Vol. 1, № 1. – P. 11–28. – Режим доступу : http://education.nmsu.edu/projects/jbe/jbe-wordpress/wp-content/uploads/2007/09/dreams_of_under_achievement.pdf/. 22. *Fitzgerald F. Scott.* The Great Gatsby / Francis Scott Fitzgerald. – N.Y. : Simon & Schustert, 1995. – 196 p. 23. *Divine R. A.* America, past and present / [R. A. Divine, T. H. Breen, G. M. Fredrickson, R. Hal. Williams, R. Roberts] – [Brief 4th ed.] – N.Y. : Longman, 1997. – 622 p. 24. *George W. Bush's* Second Inaugural Address // Wikisource [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bartleby.com/124/pres67.html/>. 25. *Bloomberg M.* Nut quote [Електронний ресурс] / Michael Bloomberg. – Режим доступу : http://www.nutquote.com/quote/Michael_Bloomberg/. 26. *Steinbeck J.* Of Mice and Men / John Steinbeck. – N.Y. : Penguin Books USA Inc., 1994. – 144 p. 27. *Faulkner W.* On Privacy [Електронний ресурс] / William Faulkner // *Harper's Magazine*. – Jul. 1995. – P. 33–38. – Режим доступу : <http://www.harpers.org/archive/1955/07/0006915/>. 28. *Hawthorne N.* The Scarlet Letter : A Romance / Nathaniel Hawthorne. – Charleston : BiblioBazaar, LLC. – 252 p. 29. *Martinez M.* American Dream quotes [Електронний ресурс] / Mel Martinez. – Режим доступу : http://thinkexist.com/quotes/with/keyword/american_dream/. 30. *Jefferson T.* American Dream Quotes [Електронний ресурс] / Thomas Jefferson. – Режим доступу : http://www.americandreamquotes.org/quotesPage.php?quotes=American_Dream_Quotes"eNumber=0/. 31. *Park D. C.* Cerebral aging : integration of brain and behavioral models of cognitive function [Електронний ресурс] / [D. C. Park, T. A. Polk, J. A. Mikels, S. F. Taylor, C. Marshuetz.] // *State of the art*. – Vol. 3, №3. – P. 151. – Режим доступу : http://www.dialogues-cns.org/brochures/10/nn4/dcms%2010_9.asp. 32. *Burkett L.* What Ever Happened to the American Dream / Larry Burkett. – Chicago : Chicago Moody Press, 1993. – 181 p. 33. *Moravcsik A.* Dream On America [Електронний ресурс] / Andrew Moravcsik // *Newsweek International*. – Jan. 31, 2005. – Режим доступу : <http://www.msnbc.msn.com/id/6857387/site/newsweek/>. 34. *Long S.* American Dream quotes [Електронний ресурс] / Scott Long. – Режим доступу : http://thinkexist.com/quotes/with/keyword/american_dream/. 35. *Lay K.* American Dream quotes [Електронний ресурс] / Kenneth Lay. – Режим доступу : http://thinkexist.com/quotes/with/keyword/american_dream/. 36. *Zuckerman M.* Search quotes [Електронний ресурс] / Mortimer Zuckerman. – Режим доступу : http://www.searchquotes.com/quotes/author/Mortimer_Zuckerman/. 37. *Abrahansen D.* American Dream quotes [Електронний ресурс] / David Abrahansen. – Режим доступу : <http://thinkexist.com/>.